

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2015 roku

Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Elżbieta Olechno – Obolewicz

Protokolant: Anita Piekutin

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2015 roku w Bielsku Podlaskim

na rozprawie

sprawy z powództwa **A. B.**

przeciwko (...) **Spółce Akcyjnej z siedzibą we W.**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy w postaci prawomocnego nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym wydanego przez Sąd Rejonowy L.w L., VI Wydział Cywilny w dniu 25 kwietnia 2012 roku, sygn. akt (...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego L. w L. z dnia 17 lipca 2012 roku, w którym zasądzono od powoda A. B. na rzecz pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. kwotę 37.601,36 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27 marca 2012 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 2.871 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w stosunku do powoda A. B. ponad kwotę 4.109,23 złotych;

II. oddała powództwa w pozostałym zakresie;

III. zalicza niewykorzystaną w sprawie zaliczkę uiszczoną przez pozwanego (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą we W. w wysokości 1.500 złotych (jeden tysiąc pięćset złotych), zapisaną pod pozycją 1207„c”/15, na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim tytułem części opłaty sądowej od pozwu;

IV. nakazuje pobrać od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w B. (...) kwotę 318,56 złotych (trzysta osiemnaście złotych i pięćdziesiąt sześć groszy) tytułem części brakującej opłaty sądowej od pozwu;

V. odstępuje od obciążania powoda A. B. kosztami zastępstwa procesowego pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W.;

VI. odstępuje od obciążania powoda A. B. pozostałymi nieuiszczonymi kosztami sądowymi w sprawie;

VII. nieuiszczone koszty sądowe ponosi Skarb Państwa.

Sędzia

Sygn. akt I C 662/15

UZASADNIENIE

Powód A. B. pozwem skierowanym przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą we W., po ostatecznym sprecyzowaniu stanowiska, wniósł o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci prawomocnego nakazu zapłaty w

elektronicznym postępowaniu upominawczym wydanego przez Sąd Rejonowy L. w L., VI Wydział Cywilny w dniu 25 kwietnia 2012 roku, sygnatura akt (...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego L. w L. z dnia 17 lipca 2012 roku, w którym zasądzono od powoda A. B. na rzecz pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. kwotę 37.601,36 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27 marca 2012 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 2.871 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu oraz zasądzenie kosztów procesu (k. 157 – 157v, 220v). W uzasadnieniu wskazał, iż jego zobowiązanie wygasło na skutek spełnienia świadczenia w całości przez M. B.. Wyjaśnił, iż pierwotnie roszczenie, o którym orzeczono w powołanym powyżej orzeczeniu powstało na skutek zawarcia przez jego córkę M. B. oraz jej męża R. L. umowy kredytu z (...) Bank Spółką Akcyjną z siedzibą we W. z dnia 9 maja 2006 roku numer (...). Na skutek braku terminowej spłaty powyższego zobowiązania, wierzytelność ta została zbyta przez pierwotnego wierzyciela na rzecz pozwanego. Następnie prawomocnym nakazem zapłaty wydanym w elektronicznym postępowaniu upominawczym przez Sąd Rejonowy L. w L. z dnia 19 kwietnia 2011 roku, sygnatura akt (...) z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. zasądzono od M. B. i R. L. solidarnie kwotę 40.000 złotych wraz z ustawowymi odsetkami oraz kosztami procesu. Wskazał, iż w dniu 26 września 2011 roku wraz z M. L. (1) podpisał zobowiązanie z pozwanym, na podstawie którego zobowiązali się wobec pozwanego do spłaty zadłużenia wynikającego z nakazu zapłaty wydanego w sprawie sygnatura akt (...) za M. B. wraz z odsetkami, kosztami procesu, kosztami wyjawienia majątku oraz pozostałymi kosztami poniesionymi do tej daty przez pozwanego jako wierzyciela. Spłata zobowiązania miała nastąpić w ratach, zaś w zamian pozwany miał cofnąć wniosek egzekucyjny w stosunku do M. B.. Powód wyjaśnił, iż nie wywiązał się z przedmiotowego zobowiązania, co skutkowało wniesieniem przez pozwanego powództwa w sprawie sygnatura akt (...), a po uzyskaniu tytułu wykonawczego zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne w sprawie (...) prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w W. P. B., które zostało umorzone z powodu bezskuteczności egzekucji. Jednocześnie toczyło się postępowanie egzekucyjne przeciwko M. B. w sprawie (...) prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w W. P. B., które zakończyło się z uwagi na spełnienie świadczenia przez M. B.. W trakcie postępowania w sprawie (...), ponownie na podstawie tytułu wykonawczego wydanego w sprawie sygnatura akt (...), zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne w sprawie (...) prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B.R. J., podczas którego dokonano zajęcia nieruchomości należących do powoda. A. B. podkreślił, iż z uwagi na całkowite spełnienie roszczenia przez M. B. wygasło także jego zobowiązanie wobec pozwanego (k. 104 – 105, 148, 154, 203 – 204).

Pozwany (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Strona pozwana w odpowiedzi na pozew przyznała, iż należność wynikająca z nakazu zapłaty wydanego w sprawie sygnatura akt (...) została w całości wyegzekwowana. Podkreślił, iż powód nie wykazał, aby spełnił świadczenie objęte tytułem wykonawczym w sprawie (...). Wskazał, iż należności wpłacone po powstaniu tytułu w wymienionej sprawie nie doprowadziły do spełnienia świadczenia w całości (k. 92 – 94, 138, 141, 162 – 162v).

Pierwotnie pozew w przedmiotowej sprawie wniosła także M. B. wnosząc o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci prawomocnego nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym przez Sąd Rejonowy L. w L. z dnia 19 kwietnia 2011 roku w sprawie sygnatura akt (...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego L. w L. z dnia 15 czerwca 2011 roku. Z uwagi na cofnięcie przez M. B. powództwa wraz ze zrzeczeniem się roszczenia (k. 220 – 220v) postanowieniem z dnia 16 listopada 2015 roku Sąd umorzył postępowanie w sprawie, w odniesieniu do powódki we wskazanym zakresie, rozstrzygając o kosztach postępowania (k. 223).

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, co następuje:

Poza sporem pozostawała okoliczność, iż M. B. i R. L. w dniu 9 maja 2006 roku zawarli umowę kredytu numer (...) z (...) Bank Spółką Akcyjną z siedzibą we W.. Umową sprzedaży wierzytelności z dnia 31 marca 2009 roku wskazana wierzytelność została przelana na rzecz pozwanego. W dniu 4 lutego 2010 roku M. B. i R. L. podpisali zobowiązanie z pozwanym, w którym zobowiązali się do spłaty w ratach łącznej kwoty 80.700 złotych. Wymienione osoby nie wywiązały się ze zobowiązania i w związku z tym pozwany wystąpił przeciwko nim z roszczeniem o zapłatę kwoty 40.000 złotych (k. 193 – 195). Prawomocnym nakazem zapłaty wydanym w elektronicznym postępowaniu

upominawczym przez Sąd Rejonowy L. w L. z dnia 19 kwietnia 2011 roku w sprawie sygnatura akt (...) nakazano pozwanym M. B. i R. L. zapłacić solidarnie pozwanemu kwotę 40.000 złotych wraz z ustawowymi odsetkami oraz kosztami procesu w kwocie 2.900 złotych (k. 195v). Postanowieniem z dnia 15 czerwca 2011 roku nadano klauzulę wykonalności wymienionemu orzeczeniu. Na podstawie przedmiotowego tytułu wykonawczego pozwany wnioskiem egzekucyjnym z dnia 6 lipca 2011 roku wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko M. B. oraz R. L. prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w W. P. B., sygnatura akt (...). Wymienione postępowanie egzekucyjne było skutecznie prowadzone jedynie w stosunku do M. B. jako dłużniczki poprzez zajęcie jej wynagrodzenia za pracę i dokonywanie potrąceń. W dniu 3 listopada 2014 roku M. B. uiszczyła komornikowi brakującą kwotę należności 5.721,83 złotych. Postanowieniem z dnia 7 listopada 2014 roku w sprawie (...), wobec spełnienia egzekwowanego świadczenia ustalono koszty postępowania egzekucyjnego i zakończono prowadzenie postępowania egzekucyjnego, pozostawiając w aktach tytuł wykonawczy (k. 13; k. 190 akt (...)). Łącznie w toku wymienionego postępowania egzekucyjnego na rzecz pozwanego jako wierzyciela przekazano kwotę 53.935,36 (w tym należność główna 40.000 złotych, odsetki 11.935,36 złotych, koszty procesu 1.400 złotych i koszty zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym 600 złotych (vide karta rozliczeniowa w sprawie (...)). Przed zakończeniem postępowania egzekucyjnego w wymienionej sprawie M. B. prowadziła z pozwanym rozmowy celem zawarcia promesy (k. 34, 123, 125 – 126, 130 – 133), której podpisanie miało skutkować wyrażeniem przez pozwanego zgody na umorzenie postępowań egzekucyjnych wobec M. B., R. L., powoda oraz M. L. (1). Zgodnie z projektem promesy zapłata na rzecz pozwanego kwoty 11.334,32 złotych w terminie do dnia 30 października 2014 roku miała spowodować skierowanie przez pozwanego wniosków o umorzenie postępowań egzekucyjnych w sprawach (...), (...) i (...). Wpłata przedmiotowej kwoty miała także wyczerpać wszelkie roszczenia (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. w stosunku do pozwanych w sprawach sygnatura akt (...) i (...) (k. 33 – 34). Pismem z dnia 13 listopada 2014 roku (k. 31) M. B. poinformowała pozwanego o spłacie zadłużenia w toku postępowania egzekucyjnego, jednocześnie wskazała, iż w rozmowie telefonicznej z przedstawicielem pozwanego podano jej, iż nadal istnieje nieuregulowane zadłużenie (k. 31). Pismem z dnia 19 listopada 2014 roku M. B. została poinformowana przez pozwanego, iż z tytułu umowy o numerze (...) nadal istnieje zadłużenie w kwocie 6.028,11 złotych, jednocześnie w treści pisma wskazano, że kwota ta dotyczy kosztów sądowych związanych z nakazem zapłaty w sprawie (...), kosztami poniesionymi w sprawie, kosztami wyjawienia majątku, wpisu, wpisu hipoteki oraz zaliczek komorniczych i zwrócono się do M. B. o uregulowanie tej kwoty (k. 28). M. B. za pośrednictwem poczty elektronicznej w dniu 25 listopada 2014 roku zwracała się do pozwanego z prośbą o wyjaśnienie podstaw naliczenia wymienionej kwoty i wnioskowała o zakończenie postępowań egzekucyjnych toczących się w stosunku do niej oraz powoda (k. 29, 129). W dniu 27 listopada 2014 roku M. B. ponowiła prośbę o udzielenie jej wyjaśnień i przesłanie dokumentacji (k. 29). W odpowiedzi przesłanej M. B. w dniu przez pracownika pozwanego A. Z. wskazano, iż „w sprawie są dwa Nakazy Zapłaty (...) i (...) z dnia 27.03.2012 r. W sprawie są również koszty związane z wyjawieniem majątku, które nie zostały spłacone sygn. akt (...), koszty wpisu i wpisu z hipoteki oraz inne koszty poniesione w sprawie przez wierzyciela: w tym zaliczki komornicze. Sprawę prowadził komornik P. B. (...) i (...) oraz komornik R. J. (...)”. M. L. (2) w dniu 1 grudnia 2014 roku ponownie zwróciła się o nadesłanie kopii nakazu w sprawie (...), wymienionego w piśmie z dnia 19 listopada 2014 roku (k. 27). W odpowiedzi z dnia 3 grudnia 2014 roku poinformowano ją, iż nakaz zapłaty (...) nie jest opatrzony klauzulą wykonalności i obowiązują ją nakazy (...) i (...) (k. 26).

W toku postępowania egzekucyjnego w sprawie (...) powód wraz M. L. (1) (teściową M. B.) podpisali w dniu 26 września 2011 roku zobowiązanie z pozwanym, w którym oświadczyli, iż w związku z istniejącym zadłużeniem M. B., wynikającym z nakazu zapłaty wydanego w sprawie sygnatura akt (...), dokonają zapłaty za M. B. kwoty wynikającej z wymienionego orzeczenia, należnych odsetek, kosztów procesu sądowego, wyjawienia majątku oraz pozostałych kosztów poniesionych przez wierzyciela w miesięcznych ratach. W przypadku braku spłaty poszczególnych rat pozwany był uprawniony do naliczania odsetek umownych za zwłokę. Dla zabezpieczenia zobowiązania powód i M. L. (1) wydali pozwanemu wystawiony przez siebie weksel in blanco (k. 51). Z uwagi na brak spłaty rat zobowiązania przez powoda i M. L. (1). Pozwany w dniu 27 marca 2012 roku złożył pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym wskazując, iż łącznie powód i M. L. (1) zobowiązali się do zapłaty kwoty 47.828,24 złotych. Pozwany wskazał wówczas, iż w dniu 29 listopada 2011 roku wzywał zobowiązanych do zapłaty kwoty 42.495,93 złotych (k. 52 – 53), przy czym w pozwie żądał kwoty 37.601,36 złotych (k. 229 – 231). Prawomocnym nakazem zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym wydanym przez Sąd Rejonowy L. w L., VI Wydział Cywilny w dniu 25 kwietnia 2012

roku, sygnatura akt (...), zaopatrzonym w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego L. w L. z dnia 17 lipca 2012 roku, zasądzono od powoda A. B. oraz M. L. (1) solidarnie na rzecz pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. kwotę 37.601,36 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27 marca 2012 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 2.871 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu. Postanowieniem z dnia 29 maja 2012 roku odrzucono sprzeciw A. B. od nakazu zapłaty (k. 233v – 235, pomocniczy zbiór dokumentów w sprawie sygnatura akt (...)). Na podstawie wniosku egzekucyjnego złożonego przez pozwanego w dniu 14 września 2012 roku przeciwko powodowi i M. L. (1) zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w W. P. B., sygnatura akt (...) (k. 1 – 3 akt (...)). Pozwany wnosił o wyegzekwowanie kwoty 33.730,05 złotych tytułem należności głównej, odsetek ustawowych od kwoty 33.730,05 złotych od dnia 14 września 2012 roku do dnia zapłaty oraz kosztów zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym. We wniosku egzekucyjnym pozwany zaznaczył, iż wierzyciel na poczet tytułu otrzymał kwotę w wysokości 9.032,39 złotych, o którą pomniejszył egzekwowaną kwotę. W toku egzekucji pozwany jako wierzyciel uiścił kwotę 228,79 złotych tytułem zaliczki na wydatki (k. 166, k. 11 akt (...), karta rozliczeniowa akta (...)). Egzekucja prowadzona w stosunku do powoda była bezskuteczna, zaś od M. L. (1) wyegzekwowano łącznie kwotę 350 złotych, z której na rzecz pozwanego jako wierzyciela przekazano kwotę 261,41 złotych (karta rozliczeniowa akta (...)). Postanowieniem z dnia 28 czerwca 2013 roku przyznano pozwanemu jako wierzycielowi koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu egzekucyjnym w kwocie 600 złotych (k. 168). Postanowieniem z dnia 28 czerwca 2013 roku wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji umorzono postępowanie egzekucyjne w sprawie (...) (k. 70 akt (...)). W toku wymienionej egzekucji na rzecz wierzyciela przekazano kwotę 261,41 złotych tytułem spłat zadłużenia (vide karta rozliczeniowa w sprawie (...)).

Następnie wnioskiem egzekucyjnym z dnia 5 marca 2014 roku pozwany ponownie wszczął postępowanie egzekucyjne wobec powoda i M. L. (1) na podstawie tytułu wykonawczego wydanego w sprawie sygnatura akt (...) prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. R. J. w sprawie (...). We wniosku egzekucyjnym pozwany wnosił o wyegzekwowanie kwoty 16.636,41 złotych tytułem należności głównej, odsetek ustawowych od kwoty 16.636,41 złotych od dnia 6 marca 2014 roku do dnia zapłaty oraz kosztów zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym. Jednocześnie pozwany wskazał, iż na poczet zadłużenia otrzymał kwotę 34.142,45 złotych (k. 1 – 3 akta (...)). Na wezwanie komornika pozwany jako wierzyciel uiścił kwotę 160,23 złotych na poczet wydatków (k. 167, karta rozliczeniowa akta (...)). W toku postępowania w wymienionej sprawie egzekucyjnej wszczęto egzekucji z nieruchomości należących do powoda oraz jego żony G. B., dla których Sąd Rejonowy w B.V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą Kw nr (...) (k. 57 – 58; k. 82 – 85 akt (...)). Postanowieniem z dnia 16 marca 2015 roku komornik zawiesił postępowanie egzekucyjne w części dotyczącej wymienionych nieruchomości (k. 12; k. 108 akt (...)). Z informacji przedstawionej przez Komornika R. J. wynikało, iż stan zaległości w sprawie egzekucyjnej (...) na dzień 21 października 2015 roku wynosił łącznie 24.543,09 złotych, w tym należność główna 16.636,41 złotych, odsetki do dnia 21 października 2015 roku 2.835,03 złotych (dalsze odsetki w przypadku zwłoki od dnia 22 października 2015 roku wraz z należną od nich opłatą egzekucyjną w wysokości 4,32 złotych dziennie), koszty zastępstwa w egzekucji 1.200 złotych, opłata egzekucyjna 2.924,14 złotych, podatek VAT 672,55 złotych i wydatki gotówkowe 274,96 złotych. Jednocześnie Komornik wskazał, iż w sprawie nie odnotowano żadnych wpłat (k. 201). Okoliczność braku spłat zadłużenia potwierdził także powód, który dodał, iż od czasu powstania tytułu wykonawczego nie uiścił samodzielnie żadnych kwot na poczet zadłużenia (k. 221 – 221v).

Należy zauważyć, iż wszelkie okoliczności podnoszone przez powoda (k. 221 – 221v, 157v – 158v) oraz M. B. (k. 221, 157v – 158), dotyczące oceny zasadności powództwa w sprawie sygnatura akt (...), jak również skuteczności i ważności zobowiązania podpisanego przez powoda z pozwanym pozostawały poza zakresem postępowania w przedmiotowej sprawie. W toku postępowania o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności zakresem orzekania nie jest objęte badanie stosunku cywilnego, który łączył strony i który był podstawą wydania tytułu egzekucyjnego. Przedmiotem badania jest zakres, w jakim jest dopuszczalne prowadzenie egzekucji na podstawie wydanego tytułu wykonawczego, bowiem jest on ograniczony prawem podmiotowym dłużnika wynikającym z prawa materialnego, a dopuszczalne granice tego ograniczenia wyznaczają podstawy powództwa przeciwpozycyjnego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 27 lutego 2015 roku, I ACa 1336/14, LEX nr 1733715). Za niedopuszczalne należy również uznać oparcie

powództwa przeciwegzekucyjnego na dyspozycji art. 5 k.c. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 10 lipca 2015 roku, I ACa 108/15, LEX nr 1789968).

W toku postępowania w przedmiotowej sprawie strona pozwana ostatecznie przyznała, iż roszczenie wynikające z nakazu zapłaty wydanego w sprawie sygnatura akt (...) zostało w całości spełnione i wygasło (k. 93). Pozwany natomiast konsekwentnie podnosił, iż zobowiązanie wobec powoda wynikające z nakazu zapłaty wydanego w sprawie sygnatura akt (...) nadal nie zostało w całości spełnione. Pozwany wskazywał, iż w dniu 26 września 2011 roku, to jest podpisania zobowiązania przez powoda zadłużenie, do którego przystąpił wynosiło łącznie 44.293,91 złotych, w tym należność główna 39.500 złotych, należności uboczne 4.793,91 złotych, w tym odsetki w kwocie 3.250 złotych. Natomiast w dniu wniesienia pozwu w sprawie (...) wynosiło 37.601,36 złotych, w tym należność główna 37.571,60 złotych i odsetki 29,76 złotych. Odnosząc się natomiast do różnicy w wysokości kwot egzekwowanych w postępowaniu egzekucyjnych toczących się przeciwko powodowi (...) i (...) pozwany odwołał się do tabelarycznego rozliczenia należności z wymienionych powyżej nakazów zapłaty oraz dat złożenia wniosków egzekucyjnych w podanych sprawach. Z przedstawionej tabeli (k. 163 – 165) wynikało, iż zadłużenie na datę złożenia wniosku egzekucyjnego w sprawie (...) (14 września 2012 roku) wynosiło 33.734,00 złotych (k. 164). Natomiast na datę złożenia wniosku egzekucyjnego w sprawie (...) (5 marca 2014 roku) wynosiło 9.974,01 złotych (k.164v). W samym wniosku egzekucyjnym w sprawie (...) pozwany jako kwotę należności głównej podał 33.730,05 złotych, zaś w sprawie (...) pozwany wskazał kwotę należności głównej 16.636,41 złotych. W zestawieniu tabelarycznym pozwany przedstawił kwoty należności głównej od dnia 15 czerwca 2010 roku do dnia 9 września 2015 roku z uwzględnieniem dokonywanych wpłat na poczet zadłużenia w postaci kwot egzekwowanych z wynagrodzenia za pracę M. B., których wysokość pokrywa się w pełni z kwotami wynikającymi z karty rozliczeniowej w sprawie (...) (karta rozliczeniowa – akta (...)) oraz karty rozliczeniowej w sprawie (...) z tytułu kwot wyegzekwowanych od M. L. (1) (karta rozliczeniowa w sprawie (...)). W przedstawionym zestawieniu tabelarycznym nadto uwzględniono kwoty wpłacane bezpośrednio na rzecz pozwanego przez M. L. (1) poza postępowaniem egzekucyjnym (k. 213 – 215). Finalnie powód wnosząc o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego w wydanego w sprawie sygnatura akt (...) nie zakwestionował kwoty należności głównej pozostałej na rzecz pozwanego i wskazanej przez samego pozwanego w zestawieniu tabelarycznym w kwocie 4.109,23 złotych. Strona powodowa nie zanegowała także prawidłowości pozostałych rozliczeń (w tym wpłat na poczet zadłużenia) wynikających z zestawienia tabelarycznego (k. 221 – 222).

Zgodnie z przepisem art. 840 § 1 pkt 1 – 3 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

- 1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;
- 2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie;
- 3) małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787, wykaze, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

W drodze powództwa o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności dłużnik może żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części albo ograniczenia tej wykonalności. Przedmiotowe powództwo zapewnia dłużnikowi merytoryczną obronę przed egzekucją poprzez możliwość kwestionowania w jego drodze zasadności lub wymagalności obowiązku stwierdzonego tym tytułem. Przedmiotem sporu w sprawach z powództwa z art. 840 k.p.c. jest wykonalność tytułu wykonawczego. Wyrok pozbawiający tytuł wykonawczy wykonalności (w całości lub w określonej części) uniemożliwia (odpowiednio) egzekucję na podstawie takiego tytułu. Zadaniem powództwa

opozycyjnego nie jest weryfikacja prawidłowości prawomocnego orzeczenia, które – w braku odmiennych unormowań – wiąże sąd rozpoznający to powództwo (por. A. Marciniak, K. Piasecki: Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz do art. 730–1088. Tom III, komentarz do art. 840 k.p.c., Legalis).

Powód wskazywał, iż po powstaniu tytułu egzekucyjnego w sprawie sygnatura akt (...) nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło. Katalog okoliczności, które prowadzą do wygaśnięcia zobowiązania, jest otwarty. Do zdarzeń, wskutek których zobowiązanie wygasło, wypada zaliczyć przede wszystkim wykonanie zobowiązania (art. 450 k.c.), a także wydanie wyroku na korzyść jednego z dłużników solidarnych, uwzględniającego zarzuty wspólne wszystkim dłużnikom solidarnym (art. 375 § 2 k.c.), świadczenie w miejsce wykonania (datio in solutum – art. 453 k.c.), niemożliwość świadczenia będąca skutkiem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności [art. 475 k.c.; warto zaznaczyć, że niewypłacalność dłużnika, czyli aktualny brak środków materialnych (finansowych) na spełnienie zobowiązania, z którego wynika obowiązek świadczenia pieniężnego, nigdy nie zwalnia dłużnika z zobowiązania. Istnieje ono nadal jako możliwe do spełnienia, a dłużnik odpowiada za dług całym majątkiem, nie tylko teraźniejszym, ale i przyszłym], potrącenie (art. 498 k.c.), odnowienie (art. 506 k.c.), zwolnienie dłużnika z długu przez wierzyciela (art. 508 k.c.) (por. A. Marciniak, K. Piasecki: Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz do art. 730–1088. Tom III, komentarz do art. 840 k.p.c., Legalis)

Okolicznością bezsporną pozostawało istnienie tytułu wykonawczego w odniesieniu do powoda oraz spełnienia całości roszczenia wynikającego z tytułu wykonawczego w sprawie sygnatura akt (...). Na podstawie wymienionych tytułów zostały wszczęte postępowania egzekucyjne przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym W. P. B. oraz Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B.R. J.. Egzekucja prowadzona w sprawie (...) przeciwko dłużnikom M. B. i R. L. doprowadziła do pełnego zaspokojenia roszczenia wynikającego z tytułu wykonawczego w sprawie sygnatura akt (...). Natomiast egzekucja prowadzona w sprawie (...) przeciwko dłużnikom A. B. i M. L. (1) doprowadziła jedynie do częściowego zaspokojenia roszczenia wynikającego z tytułu wykonawczego w sprawie sygnatura akt (...). Egzekucja prowadzona w sprawie (...) ponownie na podstawie ostatniego wymienionego tytułu dotychczas nie doprowadziła do wyegzekwowania dalszych kwot na rzecz wierzyciela.

Powództwo przeciwegzekucyjne może być realizowane tylko pod warunkiem, że istnieje potencjalna możliwość wykonania tytułu wykonawczego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2002 roku, I PKN 197/01, Wokanda 2002/12/27). Powództwo przeciwegzekucyjne dopuszczalne jest także w przypadku, gdy świadczenie dłużnika zostało spełnione w części. Powyższe warunkuje bowiem zakres uwzględnienia powództwa, nie przekreśla jednak jego celu, jakim jest uniemożliwienie prowadzenia egzekucji świadczenia, które zostało spełnione w całości bądź w części. Istotne jest to zwłaszcza w sytuacji, gdy część spłat nastąpiła poza postępowaniem egzekucyjnym, a powód zarzuca ich niezaliczenie lub nieprawidłowe rozliczenie przez wierzyciela, oraz w ramach wielu toczących się na podstawie różnych tytułów postępowań egzekucyjnych (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 19 grudnia 2014 roku, I ACa 6/13, LEX nr 1649202). W sytuacji gdy wierzyciel zostaje zaspokojony poza postępowaniem egzekucyjnym, w drodze dobrowolnego spełnienia świadczenia przez dłużnika, nie gaśnie wykonalność tytułu wykonawczego i istnieje potencjalna możliwość jego wykonania (wszczęcia postępowania egzekucyjnego). Żądanie pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności jest dopuszczalne, a podstawę takiego żądania stanowi nastąpienie po powstaniu tytułu egzekucyjnego zdarzenia, wskutek którego zobowiązanie, w całości lub w części, wygasło (art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.). Takim zdarzeniem jest niewątpliwie spełnienie świadczenia przez dłużnika (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 16 stycznia 2014 roku, I ACa 901/13, LEX nr 1428189; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 listopada 2005 roku, V CK 296/05, LEX nr 179714, PiZS 2006/5/37).

Przenosząc powyższe rozważania odpowiednio na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, iż co do zasady powództwo było dopuszczalne. Niewątpliwie istnieje w stosunku do powoda tytuł wykonawczy wydany w sprawie sygnatura akt (...), który dotychczas nie został w całości wykonany. W toku prowadzonych w oparciu o ten tytuł postępowań egzekucyjnych jedynie w toku postępowania w sprawie (...) została wyegzekwowana na rzecz pozwanego kwota 261,41 złotych. Skutkiem częściowego wyegzekwowania należności było wygaśnięcie w tym zakresie wierzytelności wynikającej z tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym z dnia 25 kwietnia 2012 roku sygnatura akt (...). Powództwo przeciwegzekucyjne w tej części

stało się bezprzedmiotowe i jako takie w tym zakresie podlegało oddaleniu. Nie było kwestionowanym, iż poza wymienioną kwotą pozwany uwzględnił na poczet należności wynikającej z wymienionego tytułu należności wpłacane przez dłużniczkę solidarną M. L. (1) poza postępowaniem egzekucyjnym oraz należności wyegzekwowane w toku postępowania egzekucyjnego w sprawie (...) prowadzonego w oparciu o tytuł wykonawczy wydany w sprawie sygnatura akt (...) przeciwko dłużnikom M. B. i R. L., który stanowił podstawę zobowiązania powoda, a następnie wydania przeciwko niemu orzeczenia. Zaliczenie wymienionych wpłat na poczet roszczenia wynikającego z tytułu wykonawczego wydanego w sprawie sygnatura akt (...) stanowiło w ocenie Sądu zaspokojenie pozwanego jako wierzyciela poza postępowaniem egzekucyjnym prowadzonym przeciwko powodowi jako dłużnikowi i jako takie, co do zasady nie doprowadziło do wygaśnięcia wykonalności tytułu wykonawczego i istnienia potencjalnej możliwości jego wykonania. Spełnienie wymienionych kwot na rzecz pozwanego przez M. L. (1) poza postępowaniem egzekucyjnym oraz spełnienie świadczenia z tytułu wykonawczego w sprawie sygnatura akt (...) należało uznać za skuteczną podstawę do żądania pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności z uwagi na nastąpienie po powstaniu tytułu egzekucyjnego zdarzenia, wskutek którego zobowiązanie w części wygasło (art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.). Jednocześnie powód wnosząc o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w całości, nie zakwestionował istnienia nadal należności głównej w kwocie 4.109,23 złotych wskazanej przez pozwanego w zestawieniu tabelarycznym (k. 215). Natomiast pozwany nie zmodyfikował wniosku egzekucyjnego w sprawie (...).

Z uwagi na okoliczność, iż powód ostatecznie nie zakwestionował kwoty należności głównej wskazanej przez pozwanego w zestawieniu tabelarycznym oraz nie podważał prawidłowości rozliczeń podanych w wymienionym zestawieniu Sąd oddalił wniosek dowodowy o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu księgowości na okoliczność prawidłowości rozliczenia wpłat dokonywanych przez powodów na poczet roszczenia pozwanego i aktualnego stanu zadłużenia powodów wobec pozwanego. Zdaniem Sądu okoliczności sprawy w tej części zostały wyjaśnione, nie oponował im powód, nadto zgłoszenie tego wniosku należało uznać za spóźnione, a jego uwzględnienie spowodowałoby zwłokę w rozpoznaniu sprawy (art. 207 § 6 k.p.c. w zw. z art. 217 § 2 i 3 k.p.c.). Strona pozwana nie wniosła w tym zakresie zastrzeżeń w trybie art. 162 k.p.c. (k. 221v).

Podsumowując, na podstawie powołanych przepisów Sąd rozstrzygnął jak w punkcie I wyroku. Sąd pozbawił tytuł wykonawczy wykonalności w stosunku do powoda powyżej kwoty 4.109,23 złotych z uwagi na nastąpienie po powstaniu tytułu wykonawczego zdarzeń powodujących wygaśnięcie zobowiązania we wskazanym zakresie w postaci dokonania wpłat na poczet zadłużenia poza postępowaniem egzekucyjnym dokonanych przez M. L. (1) oraz uiszczonych przez M. B. w toku postępowania egzekucyjnego w sprawie (...).

Sąd oddalił powództwo w pozostałym zakresie, w odniesieniu do kwoty, w części w której tytuł wykonawczy został zrealizowany w toku postępowania egzekucyjnego w sprawie (...) toczącego się przeciwko powodowi i M. L. (1) jako dłużnikom solidarnym, w którym wyegzekwowano od M. L. (1) kwotę 350 złotych i na rzecz wierzyciela przekazano z niej kwotę 261,41 złotych. Zaspokojenie bowiem wierzyciela w tej części poprzez wyegzekwowanie części świadczenia od dłużniczki solidarnej zwolniło w tym zakresie także powoda jako dłużnika solidarnego. Zgodnie z przepisem art. 366 § 1 k.c. kilku dłużników może być zobowiązanych w ten sposób, że wierzyciel może żądać całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna, a zaspokojenie wierzyciela przez któregokolwiek z dłużników zwalnia pozostałych (solidarność dłużników) (punkt II wyroku).

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2014r., poz. 1025 j.t. ze zm.), przy przyjęciu, że powód wygrał sprawę w 89,85 %, przegrał w 10,15%. Z uwagi na okoliczność, iż powód został zwolniony od ponoszenia kosztów sądowych w całości Sąd nakazał pobrać łącznie od pozwanego kwotę 1.818,56 złotych tytułem części brakującej opłaty od pozwu, przy ustaleniu, iż opłata sądowa w przedmiotowej sprawie przy uwzględnieniu należności wynikającej z tytułu wykonawczego w sprawie sygnatura akt (...) wynosiła 2.024 złotych. Na poczet wskazanej części opłaty Sąd zaliczył uiszczoną przez pozwanego zaliczkę na poczet wydatków w sprawie w kwocie 1.500 złotych, a w pozostałym zakresie nakazał pobrać od pozwanego kwotę 318,56 złotych (punkt III i IV wyroku).

O kosztach zastępstwa procesowego strony pozwanej w zakresie, w którym powód nie utrzymał się ze swoim roszczeniem, orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. odstępując od obciążenia powoda tymi kosztami. Do okoliczności branych pod uwagę przez sąd przy ocenie przesłanek zastosowania dyspozycji art. 102 k.p.c., zaliczyć można nie tylko te związane z samym przebiegiem postępowania, ale również dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. Jednak sama sytuacja ekonomiczna strony przegrywającej, nawet tak niekorzystna, że strona bez uszczerbku dla utrzymania własnego i członków rodziny nie byłaby w stanie ponieść kosztów, nie stanowi podstawy zwolnienia od obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi, chyba że na rzecz tej strony przemawiają dalsze szczególne okoliczności, które same mogłyby być niewystarczające, lecz łącznie z trudną sytuacją ekonomiczną wyczerpują znamiona wypadku szczególnie uzasadnionego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2010 r., sygn. I CZ 112/9). Subiektywne przekonanie powoda o słuszności swojego żądania, usprawiedliwione okolicznościami konkretnej sprawy, może stanowić podstawę odstąpienia od obciążenia go kosztami ostatecznie przegranego procesu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2011 r., III CZ 62/11, LEX nr 1296690). W ocenie Sądu, w realiach przedmiotowej sprawy, przy uwzględnieniu zakończenia postępowania egzekucyjnego prowadzonego przeciwko M. B., powód mógł pozostawać w subiektywnym przekonaniu, co do zasadności swojego roszczenia, nadto Sąd wziął pod uwagę sytuację majątkową powoda (k. 222) (punkt V wyroku). Z uwagi na analogiczne okoliczności Sąd na podstawie art. 102 k.p.c. odstąpił także od obciążania powoda brakującą częścią kosztów sądowych w postaci opłaty sądowej od pozwu w zakresie, w którym powód nie utrzymał się przy swoim żądaniu (punkt VI wyroku).

W punkcie VII Sąd stwierdził, iż nieuiszczone koszty sądowe ponosi Skarb Państwa. Powód przegrał w części proces i z tego względu co do zasady winien ponieść jego koszty w tym zakresie. Nie dotyczy to jednakże kosztów sądowych, jakie pozostały w sprawie nieuiszczone. W przedmiotowej sprawie powód został zwolniony od ponoszenia kosztów sądowych w całości. Przedmiotowe zwolnienie nie zostało cofnięte, a tym samym brak było podstaw do obciążania powoda kosztami sądowymi na mocy art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594 j.t. ze zm.).

Sędzia